

Učící se algoritmy

Michal Odstrčil

Mariánská 2011

Obsah

- 1 **Základní princip**
  - Support Vector Machine
  - Support Vector Regression
  - Neural Networks

- 2 **Pokročilé aplikace**
  - Příklady použití
  - Další vylepšení

Základní pojmy

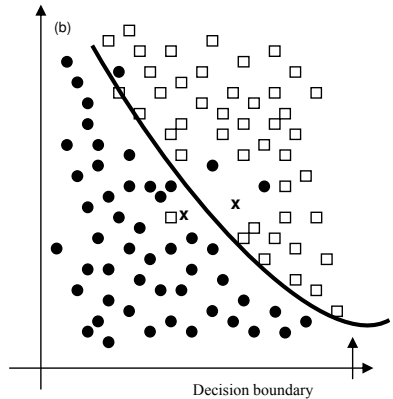
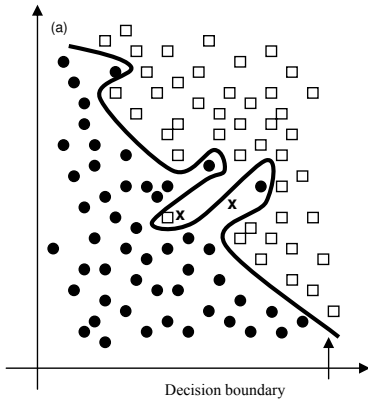
- Špatně podmíněný problém
- Klasifikace vs. regrese
- Overfitting
  - Crossvalidation
  - Soft margins
  - Bayesovský přístup

$$p(\vec{w}|C) = \frac{p(\vec{w}|C)p(\vec{w})}{p(\vec{C})}$$

- Supervised/unsupervised learning

Overfitting - Crossvalidation - Soft margins

Outline

- 1 **Základní princip**
  - Support Vector Machine
  - Support Vector Regression
  - Neural Networks
- 2 **Pokročilé aplikace**
  - Příklady použití
  - Další vylepšení

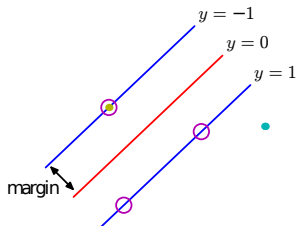
SVM - Support Vector Machine

Princip

- Nejlepší nadplocha oddělující dvě skupiny dat
- Maximalizace okraje
- Lineárně separabilní v transformovaném prostoru
- Sparse kernel method

Parametry:

- C - penalizace „vzdálených pozorování“ (outliers)
- sigma - očekávaná blízkost množin
- Volba jádra

Zdroj [1]

SVM - Support Vector Machine

Výhody

- Jednoduchý princip
- Rychlá klasifikace
- Množství opensource algoritmů na internetu

Nevýhody

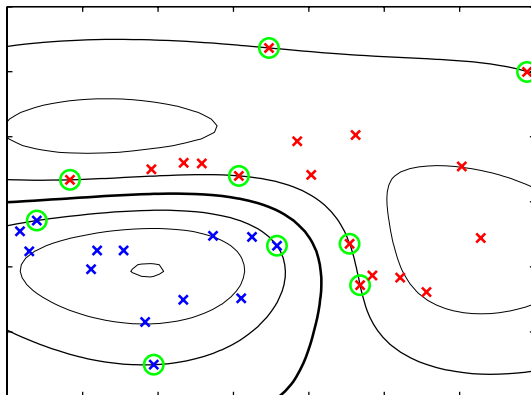
- Pomalejší učící část
- Složitost roste s N^3 (až N^2)
- Nelze určit pravděpodobnost správné klasifikace
- Pouze dvě skupiny dat
- Složitost klasifikace obecně $\approx N$

$$y(\vec{x}) = \sum_{n=1}^N a_n t_n k(\vec{x}, \vec{x}_n) + b$$

SVM - Support Vector Machine

Nelineárně separovaná data - oddělené „plochou“

Zdroj [1]

Outline

- 1 **Základní princip**
  - Support Vector Machine
  - **Support Vector Regression**
  - Neural Networks
- 2 **Pokročilé aplikace**
  - Příklady použití
  - Další vylepšení

SVR - Support Vector Regression

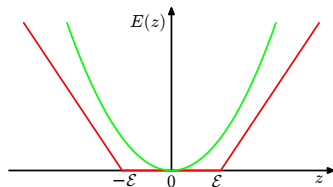
Regrese dat založená na SVM

Princip:

- Nalezení nepřímějšího epsilon-pásu aproximujícího data

Parametry:

- epsilon - odpovídá rozptylu dat
- sigma - velikost očekávaných objektů
- C - penalizace „vzdálených pozorování“ (outliers)

Zdroj [1]

SVR - Support Vector Regression

Výhody

- Nelineární metoda regrese
- Poměrně odolné vůči „vzdáleným pozorováním“
- Body uvnitř ϵ -pásu neovlivňují regresi
- Sparse kernel - poměrně rychlý výpočet předpovědí

Nevýhody

- Složitost úlohy roste s N^3
- Preferuje pouze přímou

Outline

- 1 **Základní princip**
  - Support Vector Machine
  - Support Vector Regression
  - **Neural Networks**
- 2 **Pokročilé aplikace**
  - Příklady použití
  - Další vylepšení

NN - Neural Networks

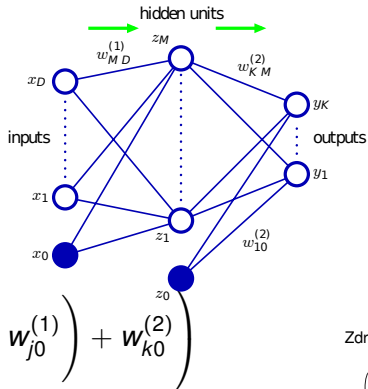
Princip (obrázek)

- „Vícevrstvý perceptron“
- Hledá se pevný počet parametrů

Parametry:

- Každá vrstva různé množství parametrů
- Volba transformační funkce pro každou vrstvu

$$y_k(\vec{X}, \vec{W}) = \sigma \left(\sum_{j=1}^M w_{kj}^{(2)} h \left(\sum_{i=1}^D w_{ji}^{(1)} x_i + w_{j0}^{(1)} \right) + w_{k0}^{(2)} \right)$$

Zdroj [1]

NN - Neural Networks

Výhody

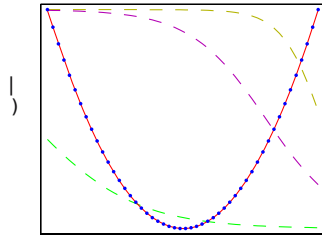
- Široké možnosti využití
- Rychlejší vyhodnocení dat proti SVM
- Složitost klasifikace nezávisí na N
- Možnost algoritmus „zadrátovat“

Nevýhody

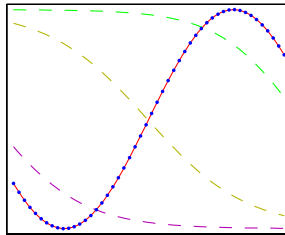
- NN není konvexní funkcí svých parametrů
Existují lokální minima
- Řešení se hledá iteračně
- Pevný počet parametrů

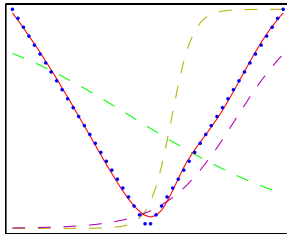
NN - Neural Networks

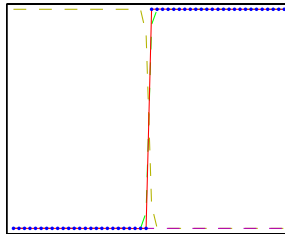
(a)

(b)

(c)

(d)

Outline

- 1 Základní princip
  - Support Vector Machine
  - Support Vector Regression
  - Neural Networks
- 2 Pokročilé aplikace
  - Příklady použití
  - Další vylepšení

SVR - Scaling laws

- Scaling law: $y = \prod x_i^{\alpha_i}$
- Zlogaritmované: $\log(y) = \sum \alpha_i \log(x_i)$
- Plocha v transformovaném prostoru
- Hledání pomocí SVR a lineárního jádra

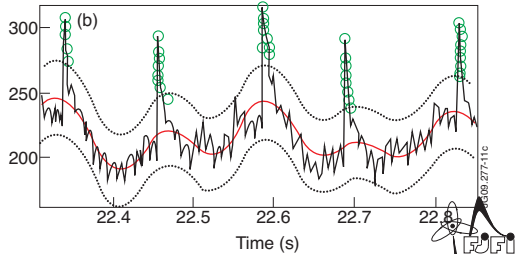
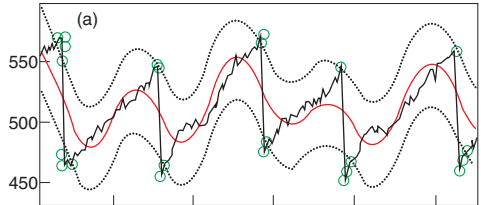

SVR - Detekce změny dat

SVR hledá nejrovnější řešení
→ Support vectors budou body
změny

Využití:

- Detekce píků (ELMy)
- Detekce hran, skoků

Ostatní metody

Jednoduché metody:

- Parzenovo okno - histogram, pomalá predikce
- k-NN, pomalá predikce
- k-mean - k skupin, určení těžiště

Další metody z TOP10:

- Pagerank
- CART - stromy
- Genetické algoritmy

Outline

- 1 Základní princip
  - Support Vector Machine
  - Support Vector Regression
  - Neural Networks
- 2 Pokročilé aplikace
  - Příklady použití
  - Další vylepšení

Preprocessing

Využití:

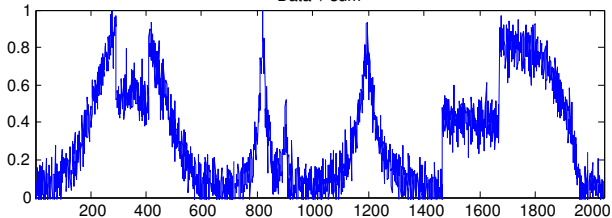
- Vyčištění dat od šumu
- Komprese dat => nižší náročnost na zpracování
- Normalizace dat
- Zvýraznění jevů (skoky, různé profily)

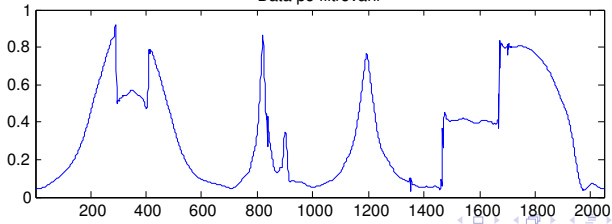
Wavelet transformace

Wavelet transformace

Data + sum

Data po filtrovani

Praktická ukázka

Open source knihovna LIBSVM

Příkaz:

easy.py [zdrojová data] [testovaná data]

Formát dat:

[Y]	1:[x ⁽¹⁾]	2:[x ⁽²⁾]	...			
0	1:0	2:400	3:400	4:10	5:	6:3.44

Závěr

- Základní učící se algoritmy jsou **SVM a NN**
- Velmi široké využití pro **data mining**
- Po učící se fázi jsou algoritmy **velmi rychlé**

Další informace I

C.M.Bishop

Pattern Recognition and Machine Learning

V.Vapnik

The Nature of Statistical Learning Theory

